

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. február 8.

32. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A Magyar Kereskedelmi R.-T. közgyűlése.

A múlt évben elért nagy sikerei után a közgazdasági világ jogos érdeklődéssel várta a Magyar Kereskedelmi R.-T. idei mérlegét és közgyűlését. A már korábban közzétett mérleg ugyan csak az 1908. évi üzleteredmények kereteiben mozog és az 1908. évi 2,353.005 korona nyereséggel szemben csak 2,499.820 korona nyereséget tüntet föl, de a beavatottak tudják azt, hogy a Kereskedelmi R.-T. minden nehézség nélkül jóval nagyobb nyereséget is kimutathatott volna. Azonban a társaság óvatós üzleti politikájának megfelelően ez évben kötött nagy üzleteit csak a jövő évtől kezdve számolja el mérlegében. Ez magyarázza meg aztán azt, hogy az intézet ez évben nagyobb osztalékot nem fizet. Az a megelégedett hang azonban mely igazgatósági jelentésből szól „ozzánk arra enged következtetni, amit különben mindenki tud is, hogy az 1909-ik év a Magyar Kereskedelmi R.-T. legsikerültebb éve közé tartozik. Méltán ünnepelte tehát a társaság a mai közgyűlés alkalmából Elek Pál vezérigazgatót, kinek oroszán része van az elért sikerekben. Ugyancsak kiemelkedő része volt a mai közgyűlésnek Szalai Bélának, a társaság alapítója óta kiváló igazgatójának az igazgatóságba való választása. Szalai az újságírói pályáról lépett az alakuló Kereskedelmi R.-T. szolgálatába, hol kiváló tudásával csakhamar vezetőszeretpelt vivott ki magának. Az igazgatóságba beválasztották továbbá az elhunyt Csöke Ferenc helyébe Stetina József miniszteri tanácsost.

A közgyűlésről egyébként a következő jelentésünk számol be:

A közgyűlésen, mely a XIX-ik volt, báró Herzog Péter elnökölte. A részvényesek közül 61 részvényes 20.646 db. részvényt tett le a közgyűlésre. Az előterjesztett igazgatósági jelentés mindenekelőtt utal arra, hogy az általánosságban kevésse örvendetes közgazdasági helyzet dacára az elmúlt esztendő alakulása a társaság ügyeinek fejlődése szempontjából igen kedvező volt. A társaság áruüzleteinek előrehaladása mellett kiváltképpen a banküzleti tevékenység méretei nyertek széles kiterjedést, amennyiben a társaság több nagyobb jelentőségű pénzügyi műveletet kezdeményezett s folyó-banküzletének összes ágait is intenzíven fejlesztette; ennek következtében szükségessé vált a társaság alaptőkéjének felemelése 25 millió koronára, mely művelet teljes sikerrel befejezést nyert. A banküzlet forgalma az összes ágazatokban lényeges gyarapodást mutat. A váltóleszámitolási üzlet 156 millió koronányi forgalma jóval túlhaladja az előző évit s ennek megfelelően a társaság váltótárcája is 6 millió koronával megnövekedett. Hasonlóképpen fejlődött a deviza-, inkasszó és értékpapír adásvevési üzlet, valamint a tőzsdéi megbízások forgalma. A Hazai Takarékpénztártól átvett a társaság 15.000 da-

rab nyereségekötvényt s ezeket ügyfelei körében elhelyezte. A betétek az előző évi 18 millió koronáról 23 millió koronára emelkedtek. Éppígy növekedett meg a váltóüzleti forgalom is, mely üzletággal kapcsolatban az üzletfelek igényeinek könnyebb kielégíthetése céljából a társaság két újabb bankfiókot létesített a székesfőváros területén, továbbá Vácot is.

Az év utolsó negyedében a társaság konzorciumot létesített d'Harcourt Iphigenia grófnő 40.000 kat. holdnyi kiterjedésű birtokainak értékesítésére s e nagy művelet lebonyolítására végett megalapította 5 millió korona alaptőkével a Földbirtok és Telekbank R.-T.-ot, valamint 2 millió korona alaptőkével a Magyar Gyógyfürdő R.-T.-ot; a birtokok értékesítése igen kedvező kilátások között folyamatban van. — Az áruüzletek közül a kiviteli üzlet alakulásában a Balkán-államokkal várható kereskedelmi szerződések biztató kilátást nyújtanak. — A sőüzlet továbbmenő fejlődést mutat s kivált a sőkivitel hatalmas lendületet nyert Bulgária felé, az év végén pedig a társaság újból bevezette Szerbiába az onnan két évtized előtt kiszorult magyar sőt. — A kedvezőtlen termés dacára a gépuzlet forgalma igen kielégítő volt s különöser. a kivitel szolgáltatott nagyobb eredményt. — A déligyümölcs-aukciók forgalma rendben bonyolódik le; a cserzőanyag-üzlet állandó lendületet tanusít.

A társaság régebbi alapításai közül a fiu-me, temesvári és pozsonyi intézetek továbbmenően fejlődtek s magasabb osztalékot fizetnek; a fiu-me vállalat résztvett az abbaziai Riviera Bank alapításában, a pozsonyi bank pedig tőkéjét egy millió koronára emelte. A faipar körében fenálló érdeklőségek kedvező eredményeket értek el. Az Egyesült Gipszgyárak Részvénytársaság alaptőkéjét is elemeli. A tornai uradalom konzorciális értékesítésének haszna a lefolyt év mérlegében van elszámolva, míg viszont a Drávavölgyi H. É. V. finanszírozásából eredő jövedelem az új üzletévre maradt. Az elmúlt esztendőben a társaság nagyobb jelentőségű pénzügyi műveletei közül felemlíthető: Budapest székesfőváros 20 millió koronás folyószámla kölcsönműveletének lebonyolítása, a Fiume városának nyújtott újabb 2 és fél millió koronás kölcsönművelet, a 200 milliónyi 4 és fél százalékos m. kir. állami pénztárjegy-művelet, a németbirodalmi kölcsön és egyéb belföldi és külföldi hasonló természetű szindikátusok lebonyolításában való részvétel, 12 és fél millió korona alaptőkéjű Pécs-Bátaszéki H. É. V. finanszírozásának elvállalása, az eszéki „Dráva“ Gyújtóárugyár Részvénytársaság, a szegedi Gyújtóárugyár Részvénytársaság és a Bélapátfalvai Portlandcementgyár R.-T. megalapítása, valamint a társaság bukaresti érdeklőségeinek Román Kereskedelmi R.-T. céggel 1 millió alaptőkével való önállósítása. Végül a jelentés melegen emlékezik meg arról a súlyos veszteségről, mely a társaságot

Csöke Ferenc miniszteri tanácsos, igazgatósági tag elhunytával sujtotta.

A jelentéssel kapcsolatos zárószámadások szerint a mérleg 2,499.820 korona tiszta nyereséggel zárul. A közgyűlés az igazgatóság előterjesztéseit elfogadva, határozatilag kimondta, hogy a tiszta nyereségből a tavalyihoz hasonló osztalékul részvényenként 36 korona fizetessék ki február 7-től kezdve. A tartalékalap 315.000 korona dotációval 10 millió koronára emeltessék, a fenmaradó 253.621 korona pedig az új üzletév számlájára vitesék át.

A közgyűlés a társaság igazgatóságának új tagjaiul megválasztotta a kereskedelemügyi minisztérium részéről jelölt dr. Stetina József miniszteri tanácsost, továbbá az intézetnek fennállása óta szolgálatában álló igazgatóját: Szalai Bélát.

UJDONSÁGOK.

A holnapi hushagyó keddi munkaszünet miatt lapunk legközelebbi száma szerdán a rendes időben jelenik meg.

— Mikor a kiadóhivatal nyiltterezik.

A „Fiumei Estilap“ legutóbbi számában egy csimborasszói hazugságot eresztett meg. Kijelentette kiadóhivatalának aláírásával, hogy ő neki sokkal több előfizetője és hirdetője van mint „A Tengerpart“-nak. Hogy milyen sok azaz milyen kevés előfizető „nyüzsög“ az Estilap könyveiben, azt maga a lap legjobban illusztrálta azzal, hogy aznapi számát teljesen ingyen osztogattatta boldog-boldogtalannak, mert hisz a nagyhangú kijelentés hiába puffogott volna el ha csak az előfizetők kicsi családja — valamennyi beférne egy 4 méter széles és 5 méter hosszú szobába — olvasta volna el.

Hogy pedig maga a szerkesztőség se hisz ebben az óriási münchenhauseni füllentésben, azt az a tény bizonyítja, hogy saját lapjának e dolgát a „Nyilttér“-be téteti be és csillag alatt azt iratja a nyilatkozat alá, hogy a szerkesztőség nem vállal felelősséget az itt közlöttékért. Hát akkor mi miért vegyük komolyan a nyilatkozatot, vagy miért vegye komolyan a közönség, amely ugys rájött arra, hogy itt egy a hirdető közönséget, no meg a szubvencionáló kormányt megtéveszteni akaró ügyetlen és bárgyú önreklámról van szó.

Különbö az „Estilap“ dolgait legközelebb egy kissé bonckés alá fogjuk venni.

— Miniszteri elismerés. A kereskedelemügyi miniszter az ifju török küldöttség magyarországi látogatásának előkészítése és lebonyolítása körül kifejtett buzgó működésükért Balpataky Zsigmond fiumei és Fontanie Emil máv. felügyelőknek, Bergh Albert, Nyitray Aurél, Pitrolffy Béla, Hanel Róbert fiumei máv. főellenőröknek elismerését fejezte ki.

— **A szinpártoló egyesület közgyűlése.** A fiumei magyar szinpártoló egyesület alapszabályainak belügyminiszteri jóváhagyása után az egyesület szombaton délután tartotta meg a közgyűlést a főgimnáziumban. A közgyűlés célja a végleges megalakulás volt. Fest Aladár elnök a közgyűlést megnyitván, röviden vázolta az egyesület eddigi munkálkodását és sikereit. Az elnöki megnyitót Kovács Géza dr. olvasta fel titkári jelentését. A titkári jelentés szerint az egyesületnek egy alapító, nyolc örökös és 139 rendes tagja van. A titkári jelentés tudomásul vétele után elhatározták, hogy az egyesület a fiumei magyar színház létesítése érdekében megindított akcióját folytatni fogja s az új kultuszminiszter kinevezése után ez ügyben küldöttség fog Budapestre utazni. Ezután Balás Gyula és Kerényi Andor választmányi tagok jelentették, hogy a pénztárt és a pénztári okmányokat megvizsgálták s mindent rendben találtak, mire Steiner Károly pénztáros adta elő évi jelentését. A jelentés szerint a múlt évben alapító, örökös és rendes tagsági díjak fejében befolyt 531 korona 18 fillér, amelyből 168 korona 02 fillért adtak ki, a készpénzmaradvány pedig 363 korona 16 fillér. A pénztári felmentvény megadása után a tisztikart választották meg:

Elnök: Fest Aladár. Alelnökök: Garády Viktor, Fodor Armin. Titkár: Kovács Géza dr. Jegyző: Blázsik Ferenc. Jogtanácsos: Szegő Gyula dr. Pénztáros: Steiner Károly.

Megválasztották továbbá az intéző bizottsági, szinügyi választmányi tagokat, úgy a számvizsgálókat is. Fest Aladár elnök a maga és tisztársai nevében megköszönvén a közgyűlés bizalmát és indítványozta, hogy a végleges megalakulás alkalmából Molnár Viktor államtitkárt táviratilag üdvözzöljék s hogy az egyesület Festetich gróf az országos szinészeti felügyelőnek küldje meg a titkári jelentést s a közgyűlés jegyzőkönyvét. Az indítványokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A megejtett választás alkalmával az intéző bizottság tagjai lettek: Balpataky Zsigmond, Cavalloni József, Grunzky Ede, Hajnal Viktor, Kallós Zsigmond dr., Kerényi Andor, Molnár Varga Ödön, Nagy Imre, Nádory István, Polgár Samu, Sirola Ferenc, Vadnai Oszkár. Szinügyi választmányi tagok lettek: Brájjer Lajos dr., Csörgheő Zoltán dr., Kemény Ödön, Murai Jenő, Schmiermund Ernő, Urbanek Sándor dr.

— **Gyermekbál a Comunaleban.** A Carnevale örömeiből a gyermekvilág az idén is kivette a részét. A Teatro Comunaleban ugyanis tegnap délután gyermekbált rendeztek. A kicsinyek jól mulattak s a szülők és hozzátartozók a páholyokból gyönyörködtek a kicsi Pierro és Pierrotok vicám multságában. A gondtalan gyermekek nagy élénksége hoztak a Comunaleba s a bájos látványban gyönyörködő felnőttek bizony fájó szívvel gondoltak vissza a régmúlt s soha vissza nem térő gyermekéveikre.

— **Magyar repülőgépgyár.** Magyar aeroplángyár létesítését tervezi egy magyar cégekből álló syndikatus, melynek tagjai a Magyar Általános Hitelbank, a Ganz-gyár, a Danubius-gyár és Weiss Manfréd. A tervezett gyár magyar típusú repülőgépeket és repülőgépalkatrészeket fog gyártani. Ha ez a vállalat létesül, akkor az aradi Benoidgaz részvénytársaság által tervezett repülőgépgyárnak nem igen lesz célja.

— **Lovak Görögország részére.** A „Fram” osztrák gőzös, amely a görög kormány által Magyarországon rendelt lovak egy részét Piraeuszba szállítja ma folytatja az újabb szállítmány berakását. Ez alkalommal mint a multkor is a gőzös 214 lovat visz Piraeuszba. Az első lórakományt 118 lovat az „Atlantica” által bérelt „Christophoros” gőzös szállította Piraeuszba, a második rakományt 214 lovat a „Fram” szállította el nemrégén és ez most a harmadik lórakomány.

— **A mentők működése.** A fiumei mentő állomás, amelyet Jellouschegg dr. rendőr-orvos vezet, januárban háromszázkilencvenöt esetben nyújtott első segítséget s nyolcvanegy beteget szállított a kórházba.

— **Lovrana vendégei.** A szomszédos Lovrana furdőhely vendégeinek száma január 27-étől február 4-éig 27 furdővendéggel szaporodott.

— **A Fiumei Kereskedelmi Bank közgyűlése.** A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság vasárnap tartotta meg XI. rendes évi közgyűlést a társaság alelnökének, slavinjskí Gorup Milán lovag elnöklésével. A közgyűlésen tizennégy részvényes 4860 darab részvény képviselőjében jelent meg.

Az előterjesztett igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a társaság banküzletei az elmúlt évben is öröndetes mértékben és fokozatosan fejlődtek. Az intézet az elmúlt év folyamán felvette működésének körébe a jelzálogügylet kultiválását is, melyet részben engedményezési, részben közvetített törlesztéses kölcsönök formájában bonyolít le. Ez üzletág megfelelően működik (jelzálogkölcsönállománya 1,081,000 K) és kedvező eredményei az idei mérlegben, mely a korábbi esztendő pénzügyi eredményeit felülmúlja, jutnak kifejezésre.

A bankosztályon kívül az áru- és sorsjegyszály is, valamint az elmúlt év folyamán alapított biztosítási- és menetjegy-osztály is jó eredményvel működött. Kiválóan az áruosztály jó szervezetére vall az, hogy az elmúlt év folyamán ez üzletágban minden jelentősebb veszteségtől meg volt kímélve.

Jól fejlődött a társaság érdekköréhez tartozó abbaziai Bank-Atengesellschaft für die Österreichische Riviera, valamint a susáki Első Horvát Stearin-, Gyertya- és Szappangyár Részvénytársaság is, amely utóbbi vállalat az elmúlt évben egy jólnevezett zágrábi gyár megvásárlása által Zágrábban fiókgyárat létesített és így termelését kiterjesztette. E művelet a gyár alaptőkéjének 400,000 koronára való felemelését tette szükségessé, ami sikeresen volt keresztülvihető. A társaság érdekköréhez tartozó ezen mindkét vállalat már az első évre is fog osztalékot fizetni.

A társaság üzletkörüének nagymértékű fejlődése az irodai helyiségek átalakítását és kibővítését tette szükségessé, miért is a felek kényelmére új, a modern követelményeknek megfelelő pénztári helyiséget rendeztetett be. Az ezzel összefüggő terem építési-és berendezési költségek teljesen a múlt év tőkére számoltattak el.

A fent körvonalozott kedvező üzletmenet a társaság igazgatóságát arra bírta, hogy az elmúlt években fizetett 7%-kal szerében a közgyűlésnek *nyolc százalék* osztalék fizetését hozza javaslatba. A bemutatott zárószámadások számbeli adatai a következők:

Mérleg-számla: Vágyon: Pénztári készletek K 147,662.31, Váltótárca K 1,249,135.53, Értékpapirtárca K 607,506.90, Sorsjegy-részlet-osztály 602,391.38, Előlegek értékpapirokra folyószámlában K 5,314,385.42, Törlesztéses jelzálogkölcsönök K 1,081,000.—, Adósok K 3,788,473.48. Összesen 12,790,555.02. **Tőke:** Részvénytőke K 1,000,000.—, Tartalékalap K 140,000.—, (az idei dotációval 160,000 koronára emelkedik), Betétek folyószámlára, takarékpénzesekre és hitelezők K 10,317,183.48, Engedményezett jelzálogkölcsönök K 1,081,000, Átmeneti tételek K 134,450.16, Nyereségegyenleg K 117,921.38. Összesen K 12,790,555.02. **Eredmény számla: Kiadás:** Tiszti fizetések K 85,824.87, Adó K 15,550.44, Költségek K 46,564.40, Nyereségegyenleg K 117,921.38. Összesen 265,861.09. **Jövedelem:** Nyereségát hozat K 13,482.71, Kamatjévedelmek K 144,963.24, Jutalékok és egyéb nyereségek K 107,415.14. Összesen K 265,861.09.

Az igazgatóság javasolja, hogy az elért nyereségből 20,000 K tartalékalap dotálására (alapszabályszerű 2721.94 helyett), 80,000 K a részvénytulajdonosok 8 koronájával való beváltására (a tavalyi 7 koronával szemben) és 5443.86 K az igazgatóság tantiemjére fordítassék, 12,477.52 K pedig az új üzletév számlájára vitessék át. E felosztást a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Az osztalékszavanyek február 7-től kezdve Fiumében a társaság pénztáránál, valamint Budapesten a Magyar Kereskedelmi részvénytársaságnál válthatók be.

Az igazgatóságból az alapszabályok értelmében kilépő bajmoki Vajda Imre, hliniki Neuberger Armin, Szalai Béla és Vio Ferenc dr. igazgatósági tagok 3 évre újból beválasztattak, a felügyelőbizottsági tagok mandátuma pedig egy évre újból meghosszabbított.

A közgyűlés végén id. Walluschnigg Antal szép szavakban bizalmat és elismerést mondott az igazgatóságnak és tisztviselői karának az elért jó eredményért.

— **Farsangi hajójárat.** A Fiumében február 8-án, délután tartandó kocsikorzó al-

kalmából a rendes hajójáratokon kívül az Ungaro-Croata Ika, Abbazia és Volosca érintésével délután 1 órakor külön hajót fog indítani Lovranából.

A visszautazásra Fiuméből este szintén különhajó fog a közönség rendelkezésére állani, mely Fiuméből délután 5 órakor fog elindulni és Lovranáig a közbeeső kikötőket érinti. Menetár oda és vissza K 1.20 személyenként. Az utolsó farsang alkalmából Fiuméből és Abbaziából az utolsó hajó este 7 órakor indul.

— **A Jó Pajtás.** Mikszáth Kálmán gyermekkorát mondja el Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának, a Jó Pajtás-nak legújabb febr. 6-iki száma, elevenen, vonzóan, minden gyermeknek kedvesen, a nagy író diákkori és mostani arcképeivel ékesítve. Dörmögő Dömötör, a Mackónemzettség immár országos hírnévre jutott kitűnősége folytatja automobil-utazását Budapest utcáin, harsogókacagást keltve mindenki, aki kalandjait Sebők Zsigmond pompás előadásában olvassa. Lampérth Géza és Benedek Elek versei, Szemere György elbeszélése. Dánielné Lengyel Laura meséje. Benedek Elek és Rákosi Viktor regénye, az egyes cikkekhez készült szerepjátékok, egy bájos önálló kép, tréfás képsorozatok, szerkesztői üzenetek teszik a Jó Pajtás legújabb számát a gyermekek kedves olvasmányává. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot mindenkinek, aki kér, ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV. Egyetem utca 6. sz.).

— **A husz millió koronás kölcsön ügye.** A Pesti Napló valószínűleg érdekelt oldalról a következőket írja tegnapi számában:

A városi kölcsönök dolgára felhívjuk a belügyminiszter figyelmét, mert már-már tűrhetetlen, hogy mily könnyelműséggel engedik magukat a városi törvényhatóságok kihatálatlan a fővárosi pénzügyhatóság által. Egyes nagyobb városok régi kívánsága volt, hogy a törvényhozás önálló kötvénykibocsátási joggal ruházza fel őket. A múlt év közepén a koalíciós kormány végre-valahára törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, mely megengedi Fiumének, Pozsonynak és Zágrábnak, hogy husz-huszmillió korona értékű bélyeg-és illetékmentes kölcsönkötvényt hozhassanak piacra. Pozsony és Fiume városa a kedvező pénzügyi viszonyokat felhasználván, tárgyalásokba bocsátkoztak külföldi pénzügyhatóságokkal a kölcsönök felvétele dolgában. A magyar pénzügyhatóság féltekenysége hamar utat talált a két város vezetéséhez és rövid írás-rívás után csábító ajánlatokat tettek Pozsonynak és Fiumének. Pozsony város tegnapelőtt tartott rendkívüli közgyűlése már elfogadta az egyesült fővárosi és pozsonyi bankok ajánlatát, mely szerint átveszik a várostól kibocsátandó, 60 év alatt törlesztendő 4 százalékkal kamatozó, 15 millió korona névértékű községi kötvényt. Az átvételi árfolyam 89³/₈ százalék. Ez féligmeddig rendez van, mert Pozsony város élni fog a kötvénykibocsátási jogával. Ezzel szemben mit látunk Fiume város kölcsönénél? Fiume város közgyűlése minap este tárgyalta a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ajánlatát, mely úgy szólt, hogy a társaság hajlandó 90 százalékos kurzus mellett 20 millió korona értékű, a város által kibocsátandó kötvényt átvenni. Az utolsó pillanatban azonban hírnök jött s pihelve hozta a Magyar Jelzálog-Hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ajánlatát, mely a kötvénykölcsönt 90³/₈ százalékos árfolyammal nyújtja. Ez az árfolyam valamivel kedvezőbb, mint a Kereskedelmi Részvénytársaság ajánlata, bár ennek az utóbbi intézetnek az az előnye meg van, hogy egy régebbi függő kölcsönből kifolyólag ötvenezer korona pönaléhoz van joga, ha Fiume a 20 millió kölcsönt nem vele köti meg. A fiumei podeszta átvette a hírnök ajánlatát és a rappresentanza hosszú vita után a bankcsoport ajánlatát elfogadta. Fiume városa helyesen tette, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ajánlatát, melynél jobbat is kaphatott, nem fogadta el, de azt már nem tette helyesen, hogy lemondott önálló kötvénykibocsátási jogáról, ami azt jelenti, hogy kötvényeit nem fogják jegyezni a tőzsdéken. Mert a bankcsoport ajánlata értelmében Fiume városa a 20 millió ellenében a Jelzálog Hitelbank községi kötelezőit fogja kapni. Vagyis Fiume lemondott arról a jogáról, amiért pedig hosszú ideig könyörgött, hogy a törvényhozás a várost

kötvénykibocsátási joggal ruházta fel. Ha Fiume kötvényeket bocsát ki és azt jegyezteti a budapesti börzén, hamarosan piaca lett volna kötvényeinek az olasz piacon is rövidesen kötvényeinek az értékeket a milánói tőzsdén, rozták volna az értékeket a milánói tőzsdén, ami idővel azt jelentette volna, hogy Fiume kötvényeit, esetleg 96 százalékos árfolyam mellett lehet elhelyezni. Az ajánlat elfogadásáról azonban ettől a jogától elütötte önmagát, mert a Jelzálog-Hitelbank községi kötelezvényeinek értéke aligha fog változni; nem szólva arról, hogy hasonló kölcsönműveleteket csinál a Jelzálog-Hitelbank a legkisebb községekkel.

— **Dr. Krausz Ödön** fogorvos rendelőntézetét mai nappal a Corso 22. sz. alá helyezte.

— **A kikötőből.** Február 7. *Érkezett:* „Stefanie“ angol gőzös Londonból üresen; „Achile“ osztrák gőzös Konstantinápolyból üresen; „Bukovina“ osztrák gőzös Smirnából 360 zsák valloneával és 30 tonna vegyes áruval; „Palacky“ osztrák gőzös Alexandriából 100 bál gyapjuval és 30 tonna vegyes áruval; „China“ osztrák gőzös Kóbeből 1000 bál gyapjuval, 300 zsák paprikával és 1320 zsák lennaggal.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀▶ Telefon

A miniszterelnök tárgyalásai.

BUDAPEST, febr. 7. Kuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a délelőttöt a miniszterelnöki palotában töltötte. A délelőtt folyamán Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert, Bogdanovics Lucian görögkeleti patriárkát, Széchényi Gyula gróf győri püspököt fogadta, akikkel hosszasan tanácskozott.

Héderváry bécsi utja.

BUDAPEST, febr. 7. A miniszterelnök ma délután Tomasics horvát bán kíséretében Bécsbe utazott. Az új horvát bán holnap délután egy órakor teszi le a hivatalos esküt a király kezébe.

Hieronymi programbeszéde.

IGLÓ, febr. 7. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter politikai barátai kíséretében tegnap délelőtt Iglóra érkezett, hogy programbeszédét elmondja. A pályaudvaron nagyszámú tömeg várta, amely lelkes éljenzéssel fogadta a minisztert. Hieronymit a pályaudvaron „Folgens polgármester üdvözölte, amire a miniszter röviden válaszolt. Az állomásról a miniszter és kísérete a Bányász-szállodához vonult, amelynek nagytermében elmondotta nagyszabású, két órás programbeszédét. Beszédében Hieronymi kijelentette, hogy a jelölést elfogadja, majd kijelentette, hogy a kormány alkotmányos törekvéseit semmi sem igazolja jobban, mint hogy a parlamentet feloszlatja s az új választásokon igyekszik többséget szerezni.

A miniszter foglalkozott a koalícióval is s kijelentette, hogy a koalíció működése az ország fejlődését évtizedekkel visszavetette. A kiviteli kereskedelem megbénult, pénzügyek rendkívül megromlottak, az államháztartásban óriási deficit mutatkozik. A koalíció büne továbbá, hogy a közigazgatási tisztviselők a pártpolitika szolgálatába szegődtek. Majd rátért az önálló bank ügyére s odanyilatkozott, hogy a nemzetnek az önálló bankra vonatkozó joga két-ségtelen, célszerűségi szempontoktól függ azonban, hogy az önálló bankot mikor akarja megvalósítani: Kiendekelőtt a gazdasági függetlenséget kell kiépíteni s csak azután lehet szó az önálló bankról. Foglalkozott a miniszter az államvasutakkal is s azt állította, hogy a máv. nagyon hanyatlott a koalíció uralma alatt. Hieronymi nyilatkozott a választói reformról is

s azt állította, hogy a választói reform megvalósítására a jövő parlament van hivatva. A választói jog reformját azonban a nemzet érdekeinek figyelembevételével kell megvalósítani. Végül kijelentette, hogy a speciális iglói érdekekkel jóindulatul fog foglalkozni.

A gyűlés bezárása után Hieronymi küldöttségeket fogadott, majd este résztvett egy műkedvelői előadáson s aztán kíséretétől követve éjjel Budapestre utazott.

A Haverda per tárgyalása.

SZEGED, febr. 7. A Haverda per harmadik tárgyalását ma nyitották meg. A szegedi esküdtbírói tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. A tárgyalásra nyolcszáz belépő jegyet bocsátottak ki. Haverda Mariska ideges türelmetlenséggel megy a terembe. A tárgyalást Jánossy kihallgatásával kezdték meg.

Fallieres elnök balesete.

PÁRIS, febr. 7. Fallieres köztársasági elnök automobilja sétakocsizás közben összeütött egy bérkocsival. A soffőr és bérkocsis halálosan megsebesültek, az elnök azonban sértetlen maradt.

Vasuti szerencsétlenség.

CETTINJE, febr. 7. Cettinje közelében ma két személyvonat összeütött. Nyolc és négy vasuti alkalmazott halálosan megsebesült.

Megcáfolt halálhír.

PÁRIS, febr. 7. A lapoknak Björnson halálára vonatkozó híret megcáfolják. A nagy író állapota változatlanul súlyos ugyan, halálhíre azonban valótlán.

A kis gyermek elpusztul?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ**t és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ már gyakran visszazólitotta szüleinek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

☞ Kapható minden gyógyszertárban. ☜

! Világ csodája !

Fogmentő esszencia

a legjobban bevált fogapoló szer. **Megóvja a fogak romlását, porlását és lazulását. Meggátolja a fogkő lerakodást. Kitűnően fehériti a fogat, a fogfájást megszünteti egy perc alatt.**

Naponta százakra menő utánrendelések és hálaíratok érkeznek a feltalálóhoz. Jövőhagyatva orvosok, egészségtan-tanárok és fogorvosok által. — Használati utasítás minden üvegen.

Ára üvegenként 1.50-4.- kor-ig.

Készítő: **SZÁRAZ GYULA**, vegyész ::
NAGYPELESKE, Szatmármegye.

Gépapoló felvétetik

a Kőbányai Polgári Serfőző r.-t. kiviteli telepénél Fiume, Via Ciotta 18. sz.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KÖRZŐ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként **KOVÁCS JÓZSEF** jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:
ifju **BUDAI KÁROLY**

MISCHONG BUZIASFÜRDŐ
BIZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY
VIZ
LÉNY-GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővény képződésnél, a légutak és a kiválasztós szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlja. Fiumel főraktár **FRANC JECHEL**, cégnél.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. **Szoba és ellátás 8 koronától feljebb.** Családoknak engedmény.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Harry quartett ének és tánc,
Horváth nővérek női kettős,
Erika quintett ének és táncz,
Duo, Charles zenebohócok,
Sylvant Emy bécsi szubrett,
Niedlich Irma énekesnő,
Horváth Emilia táncosnő,
Nichette Ottilia táncosnő,
Kemény Ilona magyar szubrett,
Angeli Rina miniatűr táncosnő,
Trio Charles tornázók.

Végül kitűnő bohózat:

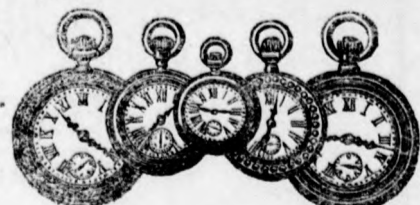
Serenissimus a Varietében.

Kezdeté 9 órakor.

Belépti díj 1 kor.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMÉTER ÉS MŰÓRAS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban és chronométerekben.

Butorozott szoba
(villanyvilágítás és fürdőszobával) I. emeleten kiadó.
Cím a kiadóban.

VARIETÉ ORIENTALE
Fiume, Via Lavatoio (Uj Kucich-ház)
Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Fizetéses gyakornok vagy **fiatal komptoirista**
helybeli irodába azonnal felvétetik.
Cím a kiadóban.

SCHÖN I.
Szépség és hajápolási terme
Fiume, Via del Governo 2 II. emelet.
A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) vil-
lanyos arcmasszázs (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.
Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

**Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv.-társaság.**
FIUME.
Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskáiban.

VÉDJEJY.
A vegyi tisztaságért a gyár kezekedik.

KASTIANA
Fényképész Műterme
Fiume, Scoglietto-tér.

Az 1909-iki antwerpeni világiál-
lításon nagy aranyéremmel, díszke-
reszttel és elismerő oklevéllel kitün-
tetve, a modern fényképészet terén
mindennemű munkáját művészi ki-
vitelére, mint fényképeknek platin-
kivitelben való előállítására, nagyítá-
sokra, pastell és aquarell képek,
fényképes levelező lapok készítésére
stb. ajánlkozik.

UJDONSÁG!
I. fiumei fényképészeti műintézet
Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).
Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később
is) felvételek villanyvilágítással.
A farsang alatt felvételek jelmezben minden este.
Csakis művészi kivitelű fényképek szállíttatnak.

Anatomie de Paris! a Scogliettón
Fiume és környékének n. é. hölgyközönségét tisztelettel
értesítjük, hogy kedden és pénteken intézetünk
csak hölgyeknek
van nyitva és pedig reggel 9 órától este 6 óráig.
Számos látogatást kér
az IGAZGATÓSÁG.

A **PREKER ANTAL**-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.
(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.
Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jéggár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ
DUPLA MALÁTA SÖR
Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládáiban érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kivitelű és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládáiban
Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.
DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fu-
szer- és csemege-üzletben.
Mindenkor friss csapolás:
Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

Gilliam G. - Fiume

Via Alessandrina 4.
Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.
Akar Ön kitűnő zamatu kávét?
Kérjen mintát a Gilliam-féle Melange-keverékből.
Naponta friss pörkölés. : Kivánatra mindenkinek
egy csésze erős zamatu fekete kávé díjtalanul
áll rendelkezésére. : Naponta frissen érkezett
styriai Poulard, vad, Bialuga-, Orsovai- és Elbe-
caviár, valamint esténként meleg prágai sódar.
:: :: Füstölt Rajnai Lazac. :: ::

„MERCUR“
könyvnyomdai-intézet
Fiume, Via degli Operai 14. sz.
Uj magyar nyomda Fiumében.

Telefon sz. 9-32.
Tulajdonos: CHILKO JÓZSEF

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart„ január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.